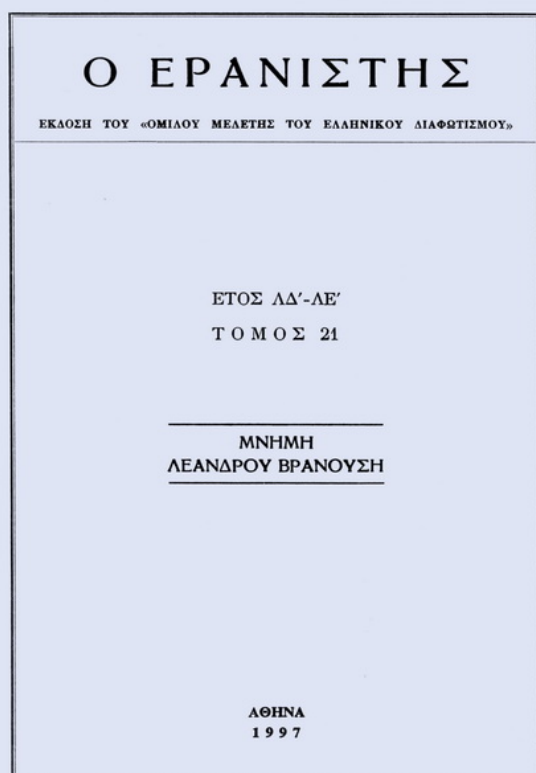

The Gleaner

Vol 21 (1997)

In Memoriam of Leandros Vranousis

Η συμβολή του Λεάνδρου Βρανούση στην έρευνα του Νεοελληνικού Διαφωτισμού. Εργογραφία

eranistes eranistes

doi: [10.12681/er.202](https://doi.org/10.12681/er.202)

To cite this article:

eranistes, eranistes. (1997). Η συμβολή του Λεάνδρου Βρανούση στην έρευνα του Νεοελληνικού Διαφωτισμού. Εργογραφία. *The Gleaner*, 21, 15–18. <https://doi.org/10.12681/er.202>

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΒΡΑΝΟΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ

Έργογραφία*

1. Τα τραγούδια του Ρήγα και τῶν μιμητῶν του», *Νέα Έστία* 44 (1948) 1229-1236, 1291-1297.
Στὸ ἀνάτυπο ὁ τίτλος συμπληρώνεται: «Μ' ἓνα ἄγνωστο Θούριο Ἄσμα».
2. Ἀθανάσιος Ψαλίδας. Ὁ Διδάσκαλος τοῦ Γένους, 1767-1829. Ὁ πατριώτης — ὁ πολιτικός — ὁ ἀγωνιστής, Ἀθήνα 1952.
Ἀνατύπωση μὲ προσθήκες καὶ εὑρετήριον ἀπὸ τὴν Ἑπειρωτικὴ Έστία 1 (1952) 331-470.
3. «Ρήγας καὶ Μαυρογένης», *Ἑλληνικὴ Δημοουργία* 11 (1953) 365-372 (βλ. καὶ προσθήκη στὴ σ. 377).
4. *Ρήγας*, Ἀθήνα 1954 [Βασικὴ Βιβλιοθήκη, ἀρ. 10].
Τὸ ἔργο γνώρισε πολλὰς ἀνατυπώσεις.
Τμήματὰ τῆς μελέτης ἀναδημοσιεύονται στὸ ἄρθρο «Ρήγας. Σελίδες ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Λεάνδρου Ι. Βρανόση», *Ἡὼς* τχ. 92-97 (1966) 209-240.
5. «Ὁ “ἐμμανὴς [γρ. ἐρωτομανὴς] τῆς ἐλευθερίας”», *Ἑλληνικὴ Δημοουργία* 13 (1954) 335-339.
Ἡ μελέτη ἀναφέρεται στὸν Ρήγα.
6. — (Ἑπιμ.), *Οἱ Προδρόμοι*, Ἀθήνα 1955 [Βασικὴ Βιβλιοθήκη, ἀρ. 11].
Τὸ ἔργο γνώρισε πολλὰς ἀνατυπώσεις.
Ἀναφέρεται στοὺς Κ. Δαπόντε, Φαναριῶτες στιχουργοί, Ἀθ. Χριστόπουλο, Γ. Σακελλάριο, Μιχ. Περδικάρη, Ἰω. Βηλαρά.
7. *Ρήγας Βελεστινλής. 1757-1798*, Ἀθήνα, Σύλλογος πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων, 1957.
8. «Ἡ 200ῇ ἐπέτειος ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ ἢ Φεραίου», *ΔΙΕΕ* 12 (1957-1958) 369-371.
Τὸ δημοσίευμα ὑπογράφεται μὲ τὸ ἀρχικὸ γράμμα «Ω».
9. — (Ἑπιμ.), *Ἀδαμαντίον Κοραῖ, Ἐπιστολαὶ πρὸς τὸν Πρωτοψάλτην (ἐπιλογή)*, Ἀθήνα, Σύλλογος πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων, 1959.

* Δὲν περιλαμβάνονται ἄρθρα σὲ ἐφημερίδες, βιβλιοκρισίες καὶ λήμματα σὲ ἐγκυκλοπαιδικὰ λεξικά. Τὰ στοιχεῖα τῆς ἐργογραφίας ἀντλοῦνται ἀπὸ τὸ ἔργο *Νεοελληνικὸς Διαφωτισμός. Βιβλιογραφία 1945-1995*, Γενικὴ Ἑπιμέλεια Δημ. Γ. Ἀποστολόπουλου - Ἑμμ. Ν. Φραγκίσκου, Ἀθήνα 1997.

10. «Ο “Πατριωτικός Ύμνος” και η ελληνική “Καραμανιόλα”», *Εἰς μνήμην Κ. Ἀμάντου*, Ἀθήνα 1960, σ. 299-336.
Τὸ ἀνάτυπο κυκλοφόρησε μὲ προσθῆκες.
11. «“Πολιτικά Σοφίσματα”, ἀνέκδοτον ἔργον τοῦ Ἀθανασίου Χριστοπούλου», *ΕΜΑ* 10 (1960) 17-162.
Μόνο σὲ περιορισμένο ἀριθμὸ ἀνατύπων. Ὁ τόμος τῆς Ἐπετηρίδας κυκλοφόρησε φωτομηχανικὰ τὸ 1997· βλ. καὶ ἀρ. 41.
12. «“Ρήγας ἡ Κατὰ ψευδοφιλελλήνων”, ἀνέκδοτον ἔργον τοῦ Μιχαὴλ Πετδικάρη», *ΕΜΑ* 11 (1961) 17-204.
Μόνο σὲ περιορισμένο ἀριθμὸ ἀνατύπων. Ὁ τόμος τῆς Ἐπετηρίδας κυκλοφόρησε φωτομηχανικὰ τὸ 1997, ὅπου προτάσσεται τὸ σχετικὸ εἰσαγωγικὸ σημεῖωμα τοῦ ἀρ. 6.
13. «Ὁ Ρήγας καὶ τὸ θέατρο. Ἡ μετάφραση τῶν “Ὀλυμπίων” τοῦ Μεταστασίου», *Θέατρο* τχ. 5 (1962) 25-29.
14. *Ρήγας Βελεστινλής, 1757-1798*, Ἀθήνα, Σύλλογος πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων, 1963.
Δεύτερη ἔκδοσις, ἐπαυξημένη τοῦ ἀρ. 7.
15. «Βηλαρικὰ Σημειώματα», *Ὁ Ἑρανιστὴς* 2 (1964) 7-20, 40—59.
Γιὰ τὸ στιχούργημα «Κατὰ γυναικῶν».
16. «Κῶδιξ ἐπιστολῶν καὶ ἄλλων κειμένων, τῶν ἐτῶν 1759-1824, καταρτισθεὶς ὑπὸ Ἰωάννου Οἰκονόμου (Λογιωτάτου), τοῦ Λαρισσαίου», *ΕΜΑ* 14 (1934) 255-311.
17. — (Ἐπιμ.), «Ρήγας (1757-1798). Εἰσήγησις καὶ ἐκλογὴ κειμένων», *Ἐποχὲς* τχ. 11 (1964) 86-100.
18. «Τὸ IB' Διεθνὲς Συνέδριον Ἱστορικῶν Ἐπιστημῶν — Ἑρουναι εἰς Βιέννην, Βουδαπέστην καὶ Ρουμανίαν. Ἐκθέσεις...», *Πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν* 40 (1965) 632-648.
Μεταξὺ ἄλλων, παρουσίαις στοιχείων γιὰ τὸν σύντροφο τοῦ Ρήγα Ἰω. Καρατζά, τὸν Ἀθ. Χριστόπουλο καὶ τὸ ἔργο του «Πολιτικά Σοφίσματα», τὰ πατριωτικὰ φυλλάδια «Πρὸς τοὺς Ρωμαίους τῆς Ἑλλάδος» (1798) τοῦ Κων. Σταμάτη καὶ «Στοχασμοὶ ἐνὸς φιλέλληρος» (1798) τοῦ Em. Gaudin.
19. «Ἄγνωστα πατριωτικὰ φυλλάδια καὶ ἀνέκδοτα κείμενα τῆς ἐποχῆς τοῦ Ρήγα καὶ τοῦ Κοραΐ. Ἡ φιλογαλλικὴ καὶ ἡ ἀντιγαλλικὴ προπαγάνδα», *ΕΜΑ* 15/16 (1965/1966) 125-329.
Μόνο σὲ περιορισμένο ἀριθμὸ ἀνατύπων. Ὁ τόμος τῆς Ἐπετηρίδας κυκλοφόρησε φωτομηχανικὰ τὸ 1997.
Ἀναφέρεται στὰ φυλλάδια «Πρὸς τοὺς Ρωμαίους τῆς Ἑλλάδος», «Στοχασμοὶ ἐνὸς Φιλέλληρος», «Νέος Ραψάκης» κ.ἄ.
20. «Ἐνα περιζήτητο κερχυραϊκὸ χειρόγραφο: ὁ κώδικας τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Πετραιβοῦ», *Πρακτικὰ Τρίτου Παντονίου Συνεδρίου*, 23-29 Σεπτεμβρίου 1965, τ. 1, Ἀθήνα 1967, σ. 47-57.

21. «Θούρια καὶ προκηρύξεις τοῦ Εἰκοσιένα σ' ἓνα χειρόγραφο τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Βενετίας», *Θησαυροίσματα* 4 (1967) 177-189.
Περιέχονται μεταξύ ἄλλων ἄσματα καὶ θούριοι τοῦ Κοραΐ, τοῦ Ρήγα κ.ἄ.
22. *Ρήγας Βελεστινλῆς-Φεραῖος*, τ. Α'-Β', Ἀθήνα, "Ἀπαντα τῶν Νεοελλήνων Κλασσικῶν, 1968.
23. «Ἐκδόσεις καὶ χειρόγραφα τοῦ "Σχολείου τῶν ντελικάτων ἐραστῶν"», *Ὁ Ἐρανιστῆς* 8 (1970) 302-323· βλ. καὶ 9 (1971) 71.
24. «Ρήγας ὁ Βελεστινλῆς — Μιὰ ἱστορικὴ τοποθέτηση τοῦ ὁραματιστῆ τῆς οἰκουμενικότητος», *Δημιουργίες τχ.* 11-12 (1971) 97-102.
25. «Κείμενα καὶ χειρόγραφα τοῦ Βηλαρᾶ καὶ τοῦ Ψαλῖδα. Δυὸ κορυφαῖοι τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ κ' ἓνα βιβλίο τους ποὺ ἔμεινε ἀνέκδοτο», *Νέα Ἑστία* 94 (Χριστούγεννα 1973) 51-70.
26. «Ἡ "Ἀνοιξή" τοῦ Βηλαρᾶ καὶ τὸ ἰταλικό της πρότυπο. Ἀπὸ τὴν ἰταλικὴν "Ἀρκαδία" τοῦ Metastasio καὶ τοῦ Parisi στὴν "Ἡπειρο τοῦ Βηλαρᾶ καὶ στὰ Ἑπτάνησα τοῦ Μάττη", *Ὁ Ἐρανιστῆς* 11 (1974) 627-648.
27. «"Ὡδὴ ἐπινίκιος τῶν Ρώσων". Ἑλληνικὸ στιχοῦργημα τοῦ 1812», *Byzantinisch-Neugriechische Jahrbücher* 21 (1971-1974) 287-329.
Σχολιασμένη ἔκδοση τοῦ στιχοῦργήματος.
28. «Ἰδεολογικὲς ζυμώσεις καὶ συγκρούσεις», *Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους*, τ. ΙΑ', Ἀθήνα 1975, σ. 433-451.
Ὁ λόγος κυρίως γιὰ τὴν ὕστερη Τουρκοκρατία.
29. «Ὁ Βενιαμὴν Λέσβιος στὴν Πόλη καὶ στὴ Σμύρνη [= στὸ Βουκουρέστι]», *Αἰολικά Γράμματα* 7 (1977) 278-284.
30. «Les Grecs de Constantinople et la vie intellectuelle à l'âge des Drogmans», *Istanbul à la jonction des cultures... Actes du Colloque international... (Istanbul 1973)...*, éd. de l'Association Intern. d'Études du Sud-Est Européen (AIESEE), Bucarest 1977, σ. 133-142.
Ἀναδημοσιεύτηκε στὸ π. *Λόγος*, revue de culture grecque, 1989, ἀρ. 39, 48-56.
31. *Rigas, un patriot grec din Principate*, București 1980.
32. «Θούρια τοῦ Ρήγα (τυπωμένα τὸ 1798) καὶ χειρόγραφα τοῦ Βηλαρᾶ», *Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν* 56 (1981) 299-312.
33. «Manuscripts, livres, imprimeries et maisons d'édition», *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik* 32/1 (1982) — XVI. *Internationaler Byzantinistenkongress. Akten—*, 393-480.

- ᾿Αναδημοσιεύτηκε στὸ π. *Λύχνος*, revue de culture grecque, ἀρ. 33-36, 1987-1988 καὶ σὲ ἀγγλικὴ ἀπόδοση στὸ *Modern Greek Studies Yearbook* 2 (1986). Γίνεται ἀναφορά στὴν ἔδρυση τυπογραφείων καὶ στὴ διάδοση τοῦ βιβλίου καὶ κατὰ τὴν περίοδο τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ.
34. «᾿Απάνθισμα ἔργων καὶ ἐπιστολῶν ᾿Αδαμαντίου Κοραΐ», *Διαβάζω* — ᾿Αδαμάντιος Κοραΐς, ᾿Αφιέρωμα — τχ. 82 (1983) 12-18.
᾿Αναδημοσιεύονται σελίδες τῆς Εἰσαγωγῆς τοῦ ἀρ. 9.
35. «᾿Επιστολὲς τοῦ Κοραΐ στὸν Πρωτοψάλλτη», *Νέα Ἑστία* — ᾿Αδαμάντιος Κοραΐς (1748-1833), ᾿Αφιέρωμα — 114 (Χριστούγεννα 1983) 119-135.
᾿Αναδημοσιεύονται σελίδες τῆς Εἰσαγωγῆς τοῦ ἀρ. 9.
36. «Ἡ Διακήρυξη τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ Κοραΐς», *Πρακτικὰ Συνεδρίου «Κοραΐς καὶ Χίος» (Χίος, 11-15 Μαΐου 1983)*, Τόμος Α', ᾿Αθήνα 1984, σ. 223-258.
37. «Ρήγας καὶ Marmontel», *Ἑλληνογαλλικά. ᾿Αφιέρωμα στὸν Roger Milliet* γιὰ τὰ πενήντα χρόνια τῆς ἐλληνικῆς παρουσίας του, ᾿Αθήνα 1990, σ. 121-157.
Στὸ ἀνάτυπο ποὺ κυκλοφόρησε τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1992: «Διορθώσεις καὶ Προσθήκες».
38. «Ἡ σημαία, τὸ ἔθνος-σημο καὶ ἡ σφραγίδα τῆς “Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας” τοῦ Ρήγα», *Δελτίο Ἑραλδικῆς καὶ Γενεαλογικῆς Ἑταιρίας Ἑλλάδος* 8 (1992) 347-388.
39. «᾿Αγνωστα νεανικὰ χειρόγραφα τοῦ Ρήγα», *Πρακτικὰ Β' Συνεδρίου «Φεραὶ — Βελεστίνο — Ρήγας», Βελεστίνο 2-4 Ὀκτωβρίου 1992, Ὑπέρεια* 2 (1994) 563-575.
40. — (Ἐπιμ.), «᾿Εφημερίδες», ἡ ἀρχαιότερη ἐλληνικὴ ἐφημερίδα ποὺ ἔχει διασωθῇ, *Βιέννη 1791-1797. Ἐκδότες: οἱ ἀδελφοὶ Μαρκίδες Πούλιου*, ᾿Ακαδημία ᾿Αθηνῶν, ΚΕΜΝΕ, ᾿Αθήνα 1995 (τ. 1-6).
Φωτομηχανικὴ ἀνατύπωση τῆς Ἑφημερίδος μὲ προλεγόμενα, σημειώσεις, εὑρετήρια κτλ.
41. «᾿Ενα ἐγχειρίδιο φαναριωτικοῦ μακιαβελισμοῦ», *ΕΜΑ* 10 (1960) 1-12.
Κείμενο ἀδημοσίευτης ὁμιλίας τοῦ 1965 ποὺ πρωτοδημοσιεύεται τὸ 1997 στὴ φωτομηχανικὴ ἀνατύπωση τῆς Ἑπετηρίδας τοῦ 1960.
Πρόκειται γιὰ τὸ ἔργο τοῦ ᾿Αθαν. Χριστόπουλου «Πολιτικὰ Σοφίσματα».
42. «Φαναριώτικα ἐγχειρίδια Πολιτειολογίας καὶ Πολιτικῆς», *ΕΜΑ* 10 (1960) 241-255.
Κείμενο ἀδημοσίευτης διάλεξης τοῦ 1967 ποὺ πρωτοδημοσιεύεται τὸ 1997 στὴ φωτομηχανικὴ ἀνατύπωση τῆς Ἑπετηρίδας τοῦ 1960.